

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia 2 grudnia 2011 r.

**Pan
Grzegorz Benedykciński
Burmistrz Miasta
Grodzisk Mazowiecki**

I/11/010

LWA-4144-07-19/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Miasta Grodzisk Mazowiecki (zwanym dalej Urzędem) kontrolę dotyczącą realizacji zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej w budynkach będących siedzibami urzędów miast i gmin województwa mazowieckiego w 2010 r. i w I półroczu 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 19 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu Miasta związane z realizacją zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej w okresie objętym kontrolą, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. NIK pozytywnie ocenia poddanie w lipcu 2011 r. okresowej aktualizacji Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego (opracowanej w styczniu 2010 r.), zgodnie z § 6 ust. 7

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

*rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*².

Instrukcja była przechowywana w sposób zapewniający możliwość jej natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych zgodnie z § 6 ust.3 ww. rozporządzenia.

2. NIK pozytywnie ocenia wywiązywanie się Urzędu z obowiązku przeprowadzania szkoleń wstępnych dla osób rozpoczynających pracę jak i w trakcie pracy, zgodnie z § 9 i 10 *rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy*³.

3. NIK pozytywnie ocenia przeprowadzenie przez Urząd praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji osób z budynku, co było zgodne z § 17 ust. 1 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Ćwiczenia te odbyły się w dniu 14 września 2011 r.⁴, tj. po dwóch latach od poprzedniego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji osób z budynku, które odbyło się w czerwcu 2009 r.

4. NIK nie wnosi uwag do:

- rozmieszczenia głównych wyłączników prądu oraz wyposażenia budynku w podręczny sprzęt pożarniczy,
- wykonywanych przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych ww. sprzętu;
- rozmieszczenia w budynku znaków zapewniających wizualną informację o przebiegu drogi ewakuacyjnej zarówno przy świetle dziennym, sztucznym, jak również przy braku oświetlenia;
- zamieszczenia na tablicy ogłoszeń znajdującej się przy głównym wejściu do budynku instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru oraz dodatkowych informacji, w tym: wyciągu z przepisów porządkowych, telefonów alarmowych, adresu lokalizacji posterunku policji, instrukcji postępowania w sytuacji kryzysowej, instrukcji na wypadek zaistnienia pożaru, telefonów i adresu zarządcy budynku, informacji o możliwości składania skarg i wniosków.

5. NIK nie wnosi uwag do przeprowadzanych zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane*⁵, kontroli okresowych stanu technicznego budynku Urzędu.

² Dz. U. Nr 109, poz. 719 - zwane dalej rozporządzeniem z dnia 7 czerwca 2010 r.

³ Dz. U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.

Uwagi NIK dotyczą prowadzenia Książki obiektu budowlanego. W wykazie protokołów kontroli okresowych stanu technicznego brakowało wpisów dotyczących ważnych ustaleń zawartych w dokumencie będącym przedmiotem wpisu i danych identyfikujących osobę, która dokument wystawiła, co było niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego*⁶.

6. Uwagi NIK dotyczą niezgodnego z przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁷, wykonania niżej wymienionych elementów obiektu znajdujących się na drogach ewakuacyjnych w siedzibie Urzędu:

- długość jednego dojścia ewakuacyjnego od wyjścia z Dużej Sali Konferencyjnej do wyjścia B z budynku wynosi ponad 24m, zamiast co najwyżej 10m, co jest niezgodne z § 256 ust. 3;
- szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych (na parterze i na I piętrze) prowadzących do wyjść ewakuacyjnych z budynku (odpowiednio) A i B, w miejscu lokalnych przewężeń wynosi 0,95m⁸, zamiast co najmniej 1,4m, co jest niezgodne z § 242 ust.1;
- drogi ewakuacyjne wykonane są z materiałów łatwo zapalnych: drewniane schody prowadzące do wyjść B i C, co jest niezgodne z § 258 ust. 2;
- szerokość skrzydła głównego drzwi wyjściowych dwuskrzydłowych znajdujących się na drodze ewakuacyjnej od strony ul. Kilińskiego, wynosi 0,86m zamiast co najmniej 0,9m, co jest niezgodne z § 62 ust. 1;
- szerokość użytkowa spoczników na klatkach schodowych prowadzących do wyjścia, wynosi: przy wyjściu A – 1,2m, przy wyjściu B – od 1,04 do 1,22m, przy wyjściu C – 1,14m, przy wyjściu od strony ul. Kilińskiego 1,1m zamiast co najmniej 1,5m, a szerokość użytkowa biegu schodów na klatkach do wyjść B i C wynosi odpowiednio 1,17m i 1,03 m, zamiast co najmniej 1,2m, co jest niezgodne z § 68 ust. 1;
- wysokość balustrad schodów w budynku A i B wynosi 0,95m zamiast nie mniej niż 1,1m, co jest niezgodne z § 298 ust. 2;

⁴ Urząd powiadomił Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej o terminie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. (pismo: OC.5554.1.2011 z dnia 5 września 2011 r.)

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 120, poz. 1134

⁷ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

⁸ Na parterze szerokość korytarza prowadzącego z części A budynku do wyjścia A wynosi 1,1m, jest zakończony drzwiami o szerokości 0,95m. Na I piętrze na drodze ewakuacyjnej z Dużej Sali Konferencyjnej znajdują się dwa przewężenia: schody szerokości użytkowej 1,15m oraz drzwi o szerokości skrzydła 0,95m.

- brak jest balustrad dwustronnych na schodach dróg ewakuacyjnych (we wszystkich klatkach schodowych) służących do pokonania wysokości przekraczającej 0,5 m (balustrady są jedynie od strony przestrzeni otwartej, nie ma balustrady od strony ścian), co jest niezgodne z § 296 ust. 3;
- powierzchnie spoczników schodów wewnętrznych nie wyróżniają się odcieniem w pasie 30 cm od krawędzi rozpoczynającej i kończącej bieg schodów, co jest niezgodne z § 306 ust 2.

Uwagi NIK dotyczą również braku certyfikatów potwierdzających trudnopalności wykładzin ułożonych na posadzkach dróg i dojść ewakuacyjnych.

7. NIK negatywnie ocenia niepodjęcie przez Urząd działań w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych, zgodnie z § 16 ust.3 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Ogłędziny budynku wykazały, że występują w nim warunki techniczne nie zapewniające możliwości ewakuacji ludzi, ponieważ długość jednego dojścia ewakuacyjnego z Dużej Sali Konferencyjnej prowadzącego do wyjść ewakuacyjnych B z budynku jest o ponad 100% większa od określonej w przepisach techniczno-budowlanych⁹, co zgodnie z § 16 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. *rozporządzenia* i oznacza, że budynek uznaje się za zagrażający życiu ludzi.

8. NIK negatywnie ocenia składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji i umieszczenie na tych drogach przedmiotów w sposób zmniejszający ich szerokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych, niezgodnie z § 4 ust. 1 pkt 11 *rozporządzenia z dnia 7 czerwca 2010 r.*

Ogłędziny wykazały, że szerokość użytkowa: dróg ewakuacyjnych oraz przejść i dojść do dróg ewakuacyjnych została zawężona meblami, urządzeniami biurowymi (kserokopiarki)¹⁰, a w pokojach biurowych segregatorami i kartonami z dokumentami¹¹.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dostosowanie stanu technicznego budynku do przepisów *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.*

⁹ Długość dojścia ewakuacyjnego z istniejącego wyjścia z Dużej Sali Konferencyjnej do wyjścia B z budynku wynosi ponad 24m, zamiast co najwyżej 10m, co jest niezgodne z § 256 ust. 3.

¹⁰ Korytarze prowadzące do wyjścia ewakuacyjnego na ul. Kilińskiego, korytarz oraz podest przy schodach na II piętrze w klatce schodowej wyjścia C.

¹¹ Pokoje biurowe na I i II piętrze przy klatce schodowej wyjścia C.

2. Podjęcie działań w celu spełnienia wymagań bezpieczeństwa pożarowego w sposób określony w przepisach techniczno-budowlanych, zgodnie z § 16 ust.3 *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*.
3. Usunięcie z dróg komunikacji ogólnej służących ewakuacji materiałów palnych oraz przedmiotów zmniejszających ich szerokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych.
4. Prowadzenie Książki obiektu budowlanego zgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego*.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Burmistrza o przesłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. a